

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru 2 mk. Prenumerata kwartalna 10 mk. Cena ogłoszeń za wiersz jednoszpaltowy po tekście 2 mk. Materiał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu”, należy kierować do Wydziału gospodarczego Ministerstwa Skarbu, Leszno 5.

TREŚĆ: **Podatki bezpośrednie:** 309. Okólnik w sprawie ustalenia pretensji Skarbu Państwa do właścicieli majątków, nad którymi był przez b. niemieckie władze okupacyjne ustanowiony zarząd przymusowy.
Podatek spadkowy: 310. Okólnik w sprawie uwolnienia od podatku spadkowego.
Oplaty stemplowe: 311. Instrukcja dla urzędów państwowych, mających siedzibę na obszarze b. okupacji austriacko-węgierskiej, w przedmiocie opłat stemplowych od umów o dostawę lub robotę, zawieranych przez te urzędy.
Sprawy walutowe: 312. Stan emisji biletów P. K. K. P. dnia 10 sierpnia 1919 r.
Prawo ubezpieczeniowe: 313. Postanowienie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie zmiany statutu „Towarzystwa Ubezpieczeń Polonja w Warszawie”.
Sprawy gospodarcze władz państwowych: 314. Ustawa z dnia 18 lipca 1919 r. o pomocy państwowej na odbudowę gospodarstw, zniszczonych lub uszkodzonych skutkiem wojny.
Przepisy o instytucjach bankowych: 315. Wykaz nowopowstałych Stowarzyszeń pożyczkowych.
Przepisy o służbie państwowej: 316. Rozporządzenie Ministra Skarbu w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 28 lipca 1919 r. o przyznaniu funkcjonarjuszom państwowym, nauczycielom publicznych szkół powszechnych i profesorom zekładow teologicznych nadzwyczajnego dodatku drożyznianego.

Podatki bezpośrednie.

309.

OKÓLNIK

Do wszystkich Inspektoratów skarbowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego (z wyjątkiem Garwolina, Łomży, Ostrołęki i Sochaczewa).

Celem ustalenia pretensji Skarbu Państwa do właścicieli majątków, nad którymi był przez b. niemieckie władze okupacyjne ustanowiony zarząd przymusowy, poleca Ministerstwo inspektoratowi, aby zbadał i doniósł tutaj w terminie 30-dniowym, licząc od następnego dnia po otrzymaniu niniejszego rozporządzenia, czy i ewentualnie nad którymi majątkami leżącymi w obrębie tamtejszego inspektoratu zarząd taki był ustanowiony, oraz jakie z tytułu zarządu przymusowego pozostały niezrealizowane pretensje wspomnianych władz okupacyjnych.

W odnośnym sprawozdaniu należy zarazem przedstawić odpowiednie wnioski co do ściągnięcia, względnie zabezpieczenia wspomnianych pretensji.

Warszawa, dnia 8 sierpnia 1919 r.

Za Szefa Sekcji:

Dr. Uhle.

Podatek spadkowy.

310.

OKÓLNIK.

Do władz skarbowych pierwszej instancji na obszarze b. okupacji niemieckiej.

Uwolnienie od podatku spadkowego, ustanowione w ustępie 2 § 3 rozporządzenia b. Gen. Gubernatora warszawskiego z 5 lipca 1916 r. (Dz. rozp. Nr. 38, poz. 110), wzorowane jest na ustępie 3 artykułu 202 ros. Zbioru ustaw o opłatach, który brzmi: „Od opłaty spadkowej zwolnione są: grunty, skutkiem uwłaszczenia do osób stanu włościańskiego należące, wraz ze znajdującymi się na tych gruntach domami włościańskimi, zabudowaniami gospodarskimi i przynależnościami gospodarstwa domowego włościan, jeżeli te majątki przechodzą do osób również stanu włościańskiego.

Należy zatem na podstawie powołanego ustępu 2 § 3 przyznawać uwolnienie od podatku ściśle w tych granicach, jakie określa wyżej przytoczony ustęp 3 art. 202 ros. Zb. ust. o opl.

Uwolnienie przysługuje więc tylko gruntom, zapisanym do „tabel likwidacyjnych”, a nie dotyczy posiadłości innego rodzaju.

Warszawa, dnia 6 sierpnia 1919 r.

Za Szefa Sekcji:

(—) Werner.

Oplaty stemplowe.

311.

INSTRUKCJA

dla urzędów państwowych, mających siedzibę na obszarze b. okupacji austriacko-węgierskiej, w przedmiocie opłat stemplowych od umów o dostawę lub robotę, zawieranych przez te urzędy.

WSTĘP.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Skarbu z 12 listopada 1918 r., w przedmiocie tymczasowej mocy obowiązującej dotychczasowych przepisów z zakresu prawa skarbowego*) (Monitor Polski Nr. 205), należy stosować na obszarze b. okupacji austro-węg.**) w przedmiocie opłat stemplowych prawo rosyjskie, które obowiązywało w chwili ustąpienia Rosjan z obszaru dawnego Królestwa Kongresowego, ze zmianami, wprowadzonymi przez okupanta i przez Rząd Polski. W szczególności obowiązują:

- a) Ustawa stemplowa z 10 czerwca 1900 r. z wyjaśnieniami, które zawierają:
  - 1) Instrukcja z 9 stycznia 1901 r. co do sposobu opłacania opłaty stemplowej od papierów, aktów i dokumentów.
  - 2) Spis alfabetyczny (z 9 lipca 1902 r.) papierów, aktów i dokumentów, podlegających opłacie stemplowej i uwolnionych od niej, sporządzony na zasadzie art. 10 ustawy stemplowej.
- Obowiązujący tekst rosyjski powyższych przepisów zawarty jest w Zbiorze Praw tom V (wydanie z r. 1903 i uzupełnienia z r. 1906 i 1911).
- b) Uchwała Rady Ministrów, zatw. 4 października 1914 r., zawierająca podwyższenie niektórych stawek opłat stemplowych (Zb. pr. i rozp. Nr. 308 z r. 1914, ogłoszona także w *Dzien. rozp. c. i k. Gen.-Gub. z 9 września 1916 r.*).
- c) Rozporządzenie c. i k. Gen.-Gub. wojskowego z 27 sierpnia 1918 r., dotyczące ustanowienia państwowych podatków, innych danin i kar w walucie koronnej. (*Dzien. rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce, część XVI, poz. 53; sprostowanie omyłek, zaszłych w tem rozporządzeniu, zawiera obwieszczenie z 26 września 1918 r., umieszczone w części XX *Dzien. rozp. c. i k. Zarządu wojskowego w Polsce* na str. 8).*
- d) Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu z 12 listopada 1918 r., zawierające przepisy tymczasowe w przedmiocie sposobu i terminu uiszczania opłat skarbowych i podatku od darowizn, oraz w sprawie sprzedaży marek stemplowych (*Monitor Polski Nr. 205 — *Dzien. urzęd. Min. Sk. Nr. 1, poz. 6.**

- e) Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu w przedmiocie marek stemplowych (*Monitor Polski Nr. 87 z r. 1919 — *Dzien. urzęd. Min. Sk. Nr. 8, poz. 114.**

W dalszym ciągu będą powoływane postanowienia ustaw rosyjskich w skróceniu wyrazami „ust. stempl.“.

Instrukcja ta ma na celu dać urzędom państwowym systematyczny przegląd obowiązujących przepisów o opłatach stemplowych co do umów o dostawę i robotę i innych dokumentów, z temi umowami w związku będących (rachunki, kwity). Wskazówki, zawarte w tej instrukcji, odnoszą się zarówno do wypadków, w których dostawa lub robota ma być uskuteczniiona na rzecz państwa lub gospodarstwa prywatnego, pozostającego pod zarządem państwowym, jako też tych, w których urząd państwowy zobowiązuje się dokonać ustawę lub robotę.

I. Umowy o dostawę.

1. Przedmiot opłaty.

Umowa o dostawę podlega opłacie stemplowej wtedy, gdy co do niej sporządzono pisemny dokument, a to bez względu na sposób i formę sporządzenia (art. 1 i art. 51 L. 1 ust. stempl.).

W szczególności należy opłatę uiścić:

- a) jeżeli dokument, stwierdzający zawarcie umowy, podpisany jest przez obie strony umawiające się, albo:
- b) jeżeli sporządzone dwa dokumenty (stwierdzające jedną i tę samą umowę), każdy podpisany przez jednego z kontrahentów i jeżeli każdy kontrahent dokument przez siebie podpisany wręczył drugiemu kontrahentowi, albo:
- c) jeżeli sporządzono jeden tylko dokument, stwierdzający zawarcie umowy, podpisany przez jednego tylko z kontrahentów i wręczony przezeń kontrahentowi drugiemu, albo:
- d) jeżeli osoba A piśmiennie lub ustnie zwróciła się do osoby B z zamówieniem pewnych przedmiotów ruchomych, a następnie osoba B odpowiedziała na piśmie, że zamówienie to przyjmuje i odpowiedź tę podpisała — albo:
- e) jeżeli osoba A piśmiennie zamówiła u osoby B dostawę pewnych przedmiotów ruchomych, a osoba B zamówienie wykonała i na dowód przedłożyła rachunek, lub wreszcie:
- f) jeżeli osoba B zwróciła się do osoby A z piśmienną lub ustną propozycją (ofertą) dostarczenia osobie A pewnych przedmiotów, a następnie osoba A oświadczyła na piśmie, że odnośne przedmioty, zgodnie z ofertą, zamawia i odpowiedź tę podpisała.

2. Czy rachunek można uważać za dokument, stwierdzający zawarcie umowy.

Rachunek należy uważać za dokument, stwierdzający zawarcie umowy o dostawę tylko wtedy, gdy jest wynikiem umowy (transzakeji) handlowej, co do której nie sporządzono innego pisemnego dokumentu. Przytem obojętnym jest, czy rachunek jest podpisany przez wystawcę (własnoręcznie, bądź drogą mechaniczną), czy też wystawiony jest bez podpisu wystawcy na blankiecie, na którym uwidocznione jest w jakikolwiek sposób nazwisko lub firma wystawcy (art. 57 L. 3 ust. stempl.).

*) Byłe c. i k. Gen.-Gub. wojskowe w Lublinie obejmowały powiaty: Biłgoraj, Busk, Chełm, Dąbrowa, Hrubieszów, Janów, Jędrzejów, Kielec, Końskie, Kozienice, Krasnystaw, Lubartów, Lublin, Mięchów, Puławy, Nowy-Radomsk, Olszusz, Opatów, Opoczno, Pińczów, Piotrków, Radom, Sandomierz, Tomaszów, Wierzbnik, Włoszczowa i Zamość.

To również dotyczy listów handlowych, telegramów, notatek pośredników, notatek dla pamięci i t. p. dokumentów, o ile rozchodzi się o umowy handlowe.

Umowę uznaje się za handlową pod dwoma warunkami:

a) jeżeli przedmiotem umowy jest towar, t. j. *ruchość*, którą dostawca albo nabył od innej osoby, albo wprawdzie wyprodukował we własnym gospodarstwie rolnym, leśnym lub kopalnianym, lecz zobowiązuje się dostawić ją nie w stanie pierwotnym, lecz po przeróbce. Mówimy więc o towarach, jeżeli np. handlarz drzewa zobowiązuje się dostawić drzewo, które kupił bądź u właściciela lasu, bądź u osoby, zajmującej się również handlem drzewnym, lub jeżeli np. właściciel lasu i zarazem tartaku zobowiązuje się dostawić fabrykaty swego tartaku, do których wytworzenia użył drzewa z własnego lasu.

Natomiast nicma mowy o towarze, jeżeli np. właściciel lasu sprzedaje drzewo ze swego lasu w stanie nieobrobionym.

b) jeżeli *osoba*, na rzecz której dostawa ma nastąpić (kupiec, fabrykant, rzemieślnik i t. d.) nabywa ten towar bądź celem dalszej odsprzedaży, bądź celem przemysłowej przeróbki, bądź celem zużycia go we własnym przedsiębiorstwie przemysłowym przy wyrobie produktów (np. jeżeli fabrykant nabywa węgiel celem opalania swych maszyn).

3. Uwolnienia od opłaty stemplowej.

Od opłaty stemplowej uwolnione są dokumenty, stwierdzające umowy instytucji państwowych między sobą oraz umowy instytucji państwowych z władzami samorządowymi (art. 72 L. 1 ustawy stempl.).

Natomiast wszystkie umowy o dostawę, zawarte przez instytucje państwowe z osobami i instytucjami prywatnymi, podlegają opłacie stemplowej.

4. Wysokość opłaty stemplowej.

Dokumenty, stwierdzające umowy o dostawę, podlegają:

a) opłacie stemplowej procentowej w wysokości 0,1%, jeżeli dotyczą umów (transakcji) handlowych, o których mowa w ustępie 2 tego działu, lub dotyczą dostawy płodów gospodarstwa rolnego przez właścicieli ziemskich i rolników (art. 57 L. 3 i 8 ust. stempl. i art. II, § 10 L. 3 rozp. b. c. i k. Gen.-Gub. z 27 sierpnia 1918 r.).

b) opłacie stemplowej procentowej w wysokości 0,5% od sumy wypłat, jeśli suma ta przewyższa kwotę 125 koron i jeśli dokument nie odnosi się do umów, o których mowa pod a) (art. 51 L. 1 ust. stempl. i art. II § 10 L. 2 rozp. b. Gen.-Gub. z 27 sierpnia 1918 r.).

Umowy tej kategorii na sumę aż do kwoty 125 koron podlegają opłacie stemplowej stałej w kwocie 34 h. za arkusz (art. 18 L. 4 ust. stempl. i § 9 rozp. c. i k. Gen.-Gub. z 27 sierpnia 1918 r.).

W przypadkach pod a) i b) oblicza się opłatę stemplową procentową od sumy umówionych wypłat (art. 36 ust. stempl.), przyczem, gdy suma ta nie przewyższa 10,000 koron, przyjmuje się niecałe 100 kor. za całe, w wypadku zaś, gdy suma wypłat

przewyższa 10,000 kor., przyjmuje się nie całe 1.000 koron za całe (art. II § 10, ustęp końcowy rozp. b. c. i k. Gen.-Gub. z 27 sierpnia 1918 r.).

5. Sporządzenie dokumentu w kilku egzemplarzach.

A) Jeżeli dokument, stwierdzający zawarcie umowy, sporządzono w dwu lub więcej egzemplarzach, to opłacie stemplowej procentowej podlega ten egzemplarz, który za zgodą stron uważany jest za oryginał (art. 46 ust. stempl.).

B) Dalsze egzemplarze dokumentu, o którym mowa pod A), podlegają:

a) opłacie stemplowej stałej w kwocie 7 kor. od arkusza, jeżeli opłata stemplowa od oryginału wynosi 7 kor. lub więcej;

b) opłacie stemplowej procentowej tej samej wysokości, co oryginał, jeżeli opłata od oryginału jest mniejsza od 7 kor. (art. 45 ust. stempl. i art. I § 9 rozp. b. c. i k. Gen.-Gub. z 27 sierpnia 1918 r.).

6. Obowiązek uiszczenia opłaty.

Od dokumentów w przedmiocie umów instytucji państwowych z osobami lub instytucjami prywatnymi opłatę stemplową obowiązani są uiszczyć osoby i instytucje prywatne (art. 2, L. 3 ust. stempl.).

Odpowiedzialnymi za uiszczenie (w przepisany terminie i w należytej wysokości) są wszystkie osoby, biorące udział w sporządzeniu, wydaniu lub przyjęciu dokumentów, a więc także urzędnicy, zawierający umowy piśmienne w imieniu instytucji państw, tudzież osoby, zawiadujące przemysłowymi przedsiębiorstwami państwowymi (art. 3, 164 i 165 ust. stempl.).

7. Uiszczenie.

A) Opłatę stemplową uiszcza się w zasadzie w chwili sporządzenia dokumentu, najpóźniej jednak w miesiąc po wystawieniu dokumentu, względnie w miesiąc po zatwierdzeniu umowy przez władzę przełożoną, jeżeli takie zatwierdzenie do ważności umowy jest wymagane. (Spis alf. poz. 244, art. 119 i 120 ust. stempl.).

B) Opłatę stemplową, tak stałą, jak i procentową, uiszcza się bądź przez naklejenie marek stemplowych na dokumencie bez względu na wysokość przypadającej opłaty (art. 115 i 118 ust. stempl.), bądź gotowizną w kasie skarbowej. Skasowanie marek stemplowych następuje bądź w ten sposób, że tekst lub podpis przynajmniej jednej ze stron rozpoczyna się na papierze, przechodzi przez wszystkie marki i kończy się poza markami na papierze (art. 115 ust. stempl.), bądź też przez przekreślenie marek stemplowych w ten sposób, by końce linii znajdowały się poza markami na papierze i przez umieszczenie na nich daty skasowania i nazwiska kasującego urzędnika (art. 86, 89 i 118 ust. stempl.). Przy uiszczeniu opłaty stemplowej gotówką kwit kasy skarbowej winien być dołączony do aktu umowy, a na drugim egzemplarzu jej, znajdującym się u strony, władza zawierająca umowę, zaznacza, że opłata stemplowa została uiszczona gotówką, ze wskazaniem wysokości sumy, daty uiszczenia, kasy i numeru kwitu.

C) Gdy suma należności za dostawę da się określić zgóry przy sporządzeniu aktu, dostawca winien uiścić opłatę stemplową bądź markami stemplowymi, bądź gotówką w powiatowej kasie skarbowej w terminie, pod A) oznaczonym. Wtedy dopiero władza wyasygnuje należność za dostawę, umieści na rachunku lub innym dokumencie, usprawiedliwiającym wyasygnowanie należności, wzmiankę „opłatę stemplową uiszczono markami stemplowymi w kwocie . . . . .
gotówką
kor. . . . hal. w kasie skarbowej dnia . . . . .
a kwit kasowy przechowa przy akcie umowy.

D) Gdy suma należności za całą dostawę nie da się określić (np. określono tylko cenę jednostkową), wtedy przy sporządzeniu aktu strona prywatna winna uiścić na razie opłatę stemplową stałą w kwocie 7 kor. od arkusza w sposób pod B) określony, a opłatę procentową winna uiścić przy pobieraniu należności za dostawę, o ile nie uiści jej przedtem w sposób pod C) określony.

W tym celu władza asygnująca obliczy przy każdej wypłacie należności przypadające w stosunku do tejże opłaty stemplowej, przyczem uwzględni przy ostatniej wypłacie uiszczono już poprzednio kwoty opłaty stemplowej i straci uiszczoną *opłatę stemplową stałą*. (§ 65 Instrukcji — art. 38, 39, 59 i 60 ust. stempl.).

Na odnośnej asygnacji należy umieścić polecenie pobrania obliczonej opłaty stemplowej przez potrącenie z wyasygnowanej należności w sposób np.: „pobrać opłatę stemplową w . . . kor. . . h.“, na akcie umowy zaś lub dołączonym do niego arkuszu, zanotować poszczególne obliczenie opłaty, numer i datę asygnacji.

E) Gdy suma należności da się tylko częściowo oznaczyć, ze względu na warunkowe dostawy dodatkowe, wtedy co do pobrania opłaty stemplowej od części należności, dającej się oznaczyć, należy stosować postanowienia pod C, a opłatę od dostaw dodatkowych należy pobrać przez potrącenie w sposób pod D określony — przyczem odpada uiszczenie opłaty stemplowej stałej.

F) W każdym razie uiszczenie opłaty stemplowej winno nastąpić w zasadzie w terminie przepisany wyżej pod A, w szczególności jednak w wypadkach pod D) i E) przewidzianych nie później niż w miesiąc po obrachunku, względnie w miesiąc po upływie roku od wystawienia dokumentu, jeśli nie zastrzeżono krótszych terminów do obrachunku (art. 38 i 39 ust. stempl.); w wypadkach zaś zawarcia umów handlowych, nie później niż w ciągu tygodnia po otrzymaniu przez kupującego ostatniej partji towaru lub dokumentu, stwierdzającego wykonanie umowy (art. 60 i 61 ust. stempl.).

G) W przypadkach pobrania opłaty stempl. przez potrącenie, kasa skarbowa zarachuje tę opłatę w sposób przepisany „Instrukcja tymcz. dla Pow. kas skarb.“, a na asygnacji zanotuje pozycję dziennika kasowego przychodów.

II) Inne kasy i organa państwowe np. Okręgowa dyrekcja robót publ., Kasa wojskowa i t. p.

winny kwoty potrącone tytułem opłat stemplowych zapisać do „Wykazu opłat stemplowych“. „Wykaz opłat stemplowych“ należy prowadzić w dwóch egzemplarzach na formularzu, obejmującym rubryki z napisami następującymi:

1. pozycja,
2. data uiszczenia (potrącenia) opłaty,
3. określenie umowy (data zawarcia, nazwisko kontrahentów, przedmiot umowy),
4. kwota opłat.

W rubryce 1-ej z początkiem każdego roku zaczyna się nowa numeracja. Po upływie każdego miesiąca, w którym nastąpił wpis do wykazu opłat, należy do Powiatowej Kasy Skarbowej wnieść sumę kwot, wpisanych do wykazu za miesiąc odnośny do rubryki 4, dołączając deklarację, w której mają być wymienione pozycje wykazu opłat. Równocześnie należy złożyć teje Kasi jeden egzemplarz wykazu opłat.

II. Umowy o robotę.

Zasady, podane w dziale I w ustępach 1, 3, 4b, 5, 6, 7, stosują się również do umów o robotę.

III. Rachunki.

A) Rachunki, wystawione przez dostawcę, względnie przez przedsiębiorcę robót, podlegają opłacie stemplowej w kwocie 20 h. od arkusza, jeżeli są wystawione oddzielnie od dokumentu, stwierdzającego zawarcie umowy o dostawę lub robotę (art. 20, L. 1 ust. stempl. i art. II § 9 rozp. b. Gen.-Gub. z 27 sierpnia 1918 r.).

Tejże opłacie podlega także rachunek handlowy, dotyczący transakcji handlowej, ujętej w formę listu handlowego lub innego dokumentu, od którego opłatę stemplową w całości uiszczono (art. 59 ust. stempl.).

Kiedy rachunek podlega opłacie stemplowej procentowej, o tem w ustępie 2.

B) Wolne od opłaty stemplowej są:

- a) rachunki opiewające na sumę nie wyższą od 12 kor. 50 hal.;
- b) rachunki, wystawione przez towarzystwa i instytucje oświatowe, tudzież przez zakłady naukowe, bez względu na wysokość sumy (art. 65, L. 2 ust. stempl.).
- c) rachunki, wystawione przez instytucje dobroczynne, instytucje użyteczności publicznej i religijne, prawnie istniejące (art. 78 L. 2 ust. stempl.).

C) Opłatę stemplową od rachunku uiszcza się za pomocą marek stemplowych, które kasuje się bądź przez umieszczenie na nich podpisu osoby, wystawiającej rachunek, bądź też przez przekreślenie marek i napisanie na nich czasu skasowania oraz nazwiska osoby, która wydała, lub która z jej upoważnienia przedstawiła rachunek (art. 105 ust. stempl.).

IV. Pokwitowania,

którymi dostawca lub przedsiębiorca roboty potwierdza odbiór swej należności, jakoteż pokwitowania, wydawane dostawcom lub przedsiębiorcom z przyjęcia od nich materiałów, zapasów i t. p. podlegają opłacie stemplowej w kwocie 20 hal. od arkusza, jeżeli są wystawione oddzielnie od dokumentu, stwier-

dzającego zawarcie umowy, lub oddzielnie od rachunku (art. 20 l. 1 ust. stempl. i art. II § 9 rozp. b. Gen.-Gub. z 27 sierpnia 1918 r.).

Zasady, wyrażone w dziale III B lit. a), b), c), mają zastosowanie i do kwitów.

V. Oferty.

Oferty na dostawę lub robotę, wnoszone do władz państwowych, podlegają opłacie stemplowej na zasadzie dekretu z 7 lutego 1919 r. Dz. Pr. Nr. 14, poz. 145 oraz rozp. Ministra Skarbu z 16 lutego 1919. Dz. Pr. Nr. 19, poz. 227.

W szczególności podlegają:

- a) oferty, wniesione do urzędów państwowych polskich na terenie b. okupacji austriacko-węgierskiej opłacie stemplowej w kwocie 4 mk., względnie 7 kor. od pierwszego arkusza, w wysokości zaś 2 mk., względnie 3 kor. 50 hal. od następnego arkusza (art. 11 dekretu);
- b) załączniki ofert opłacie stemplowej w kwocie 1 mk., względnie 1 kor. 70 hal. od każdego arkusza (art. 16 dekretu).

Opłacie stemplowej wyżej pod a) i b) w walucie markowej określone, uiszczają osoby, mające siedzibę lub mieszkanie na obszarze b. okupacji niemieckiej, wszystkie inne osoby uiszczają te opłaty w walucie koronowej (art. 20 dekretu i § 1 rozp. Min. Skarbu z 9 maja 1919 r., Monitor Polski Nr. 109).

Warszawa, dnia 24 lipca 1919 r.

Sprawy walutowe.

312.

STAN EMISJI BILETÓW POLSKIEJ KRAJOWEJ KAŚY POŻYCZKOWEJ.

Dnia 10 sierpnia 1919 r.

Otrzymano emisji Marek Polskich z Berlina	1.299.211.000,—
Otrzymano emisji Marek Polskich z Warszawy	1.423.266.000,—
	Mk. 2.722.477.000.—
Spalono przed 11/11 1918 r.	4.176.000.—
Przeznaczono do spalenia	43.671.801,50
Pozostałość w Centrali wynosi *)	183.601.065,—
Pozostałość w Oddziałach wynosi	298.678.282,50
	Mk. 530.127.149,—
W obiegu znajduje się	Mk. 2.192.349.851,—
Dnia 11/11 1918 r. obieg wynosił	„ 880.150.867,50
Od dnia przejścia Kasy wypuszczono	Mk. 1.312.198.983,50

*) W tej sumie Mk. 21.000.000 bardzo zniszczonych.

Dyrektor:

(—) *J. Zarzycki.*

Główny Skarbnik:

(—) *Marjan Karpus.*

Prawo ubezpieczeniowe.

313.

POSTANOWIENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w przedmiocie zmiany statutu „Towarzystwa Ubezpieczeń Polonja w Warszawie“.

Na zasadzie art. 1 ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 roku o zatwierdzaniu i zmianie statutów spółek akcyjnych, zatwierdzamy zmiany w statucie „Towarzystwa Ubezpieczeń Polonja w Warszawie“.

Warszawa, dnia 23 lipca 1919 roku.

Minister Skarbu:

(—) *Karpiński.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Hącia.*

Sprawy gospodarcze władz państwowych.

314.

USTAWA

z dnia 18 lipca 1919 r.

o pomocy państwowej na odbudowę gospodarstw, zniszczonych lub uszkodzonych skutkiem wojny.

Art. 1.

Nie przesądzając sprawy odszkodowania wojennego, jakie po ratyfikacji traktatów pokojowych określi osobna ustawa, Rzeczpospolita Polska w celu przyspieszenia odbudowy i uruchomienia zniszczonych lub uszkodzonych skutkiem wojny gospodarstw, przychodzi poszkodowanym z pomocą finansową na niżej wyluszczonych zasadach.

Art. 2.

Prawo korzystania z pomocy państwowej na odbudowę i uruchomienie przysługuje znajdującym się na terenie Państwa gospodarstwom polskim bezwzględnie, a obcokrajowym o tyle, o ile to będzie przewidziane osobną z danem państwem umową. Za gospodarstwa polskie uważa się te, które w czasie poniesienia strat znajdowały się na terenie, należącym obecnie do Państwa Polskiego i których właściciele lub większość współwłaścicieli posiadają prawo obywatelstwa polskiego.

Art. 3.

Pomoc państwowa będzie udzielana poszkodowanym skutkiem bezpośrednich rzeczowych strat, przez wojnę wyrządzonych, tylko na faktyczną odbudowę i stopniowo w miarę postępu jej lub też na spłatę długu, zaciągniętego na odbudowę już dokonaną.

Rząd jest upoważniony do udzielania pomocy na odbudowę powołanym do wojska i ewakuowanym, których budynki spaliły się wskutek innych wypadków podczas ich nieobecności.

Art. 4.

Pomoc państwowa, niniejszą ustawą przewidziana, dotyczy: a) domów mieszkalnych, budynków gospodarskich, szkół, kościołów i budynków użyteczności publicznej, b) wszelkich zakładów i gospodarstw rolnych i przemysłowych i handlowych z niezbędnymi dla ich uru-

chromienia urządzeniami, c) udzielenia surowców, materiałów i towarów, niezbędnych dla uruchomienia zakładów przemysłowych i handlowych, a w rolnictwie inwentarza martwego i żywego oraz niezbędnej do prowadzenia gospodarstwa ilości zboża, d) mebli, sprzętów domowych, odzieży i bielizny. Przytem pomoc ta w pierwszym rzędzie będzie udzielana gospodarstwom drobnym, warsztatom pracy rzemieślniczej, tudzież na odbudowę szkół, kościołów i budynków użyteczności publicznej.

Art. 5.

Z pomocy państwowej, niniejszą ustawą przewidzianej, przy jej udzielaniu będzie potrącanie wszystko to, co dane gospodarstwo już przedtem otrzymało w naturze lub gotówce ze źródeł Państwa Polskiego, względnie państwa zaborczego, jak również ze źródeł samorządowych lub społecznych. W równej mierze pomoc udzielona w myśl niniejszej ustawy, będzie potrącona z odskodowania wojennego, jakie wypływać będzie mogło z osobnej ustawy, wydanej po zawarciu traktatów pokojowych (art. 1).

Art. 6.

Poszkodowany, który po otrzymaniu pomocy państwowej zwrócił się do urzędów publicznych o zasiłek na odbudowę w naturze, winien za ten zasiłek zapłacić z sum, udzielonych mu tytułem pomocy państwowej.

Art. 7.

Pomoc państwowa na odbudowę i uruchomienie gospodarstw, po ustaleniu jej wysokości przez odnośne komisje (art. 12), udzielana będzie częściowo w formie bezzwrotnej zapomogi pieniężnej, częścią w formie pożyczki tym poszkodowanym, którzy bez pomocy państwa nie są w stanie odbudować się lub nabyć przedmiotów, przewidzianych w art. 4 pod punktem b, c i d.

Art. 8.

Bezzwrotna zapomoga pieniężna (art. 7) wogóle nie może przekraczać sumy dwudziestu tysięcy marek, a w granicach tej sumy z tytułu strat w ruchomościach domowych (art. 4 d.) dwóch tysięcy marek. Ponadto poszkodowani mogą otrzymać resztę pomocy państwowej tylko tytułem pożyczki.

Art. 9.

Wysokość bezzwrotnej zapomogi w granicach art. 8 na odbudowę opierać się będzie na oszacowaniu zniszczonego mienia lub jego części w chwili zniszczenia z zamianą dawnej waluty na marki według kursu, jaki będzie w drodze ustawy ustalony przy uwzględnieniu spadku wartości waluty i podniesienia cen materiałów. Współczynnik spadku wartości waluty określi Ministerstwo Skarbu. Jeżeli suma zapomogi, tą drogą ustalona, będzie niższa od potrzebnej na faktyczną odbudowę, to zwyczajka może być zaspokojona tylko zapomogą udzieloną poszkodowanemu pożyczki.

Art. 10.

Pożyczka na odbudowę będzie bezprocentowa w ciągu pierwszych lat pięciu.

Art. 11.

Zapomoga bezzwrotna lub pożyczka na odbudowę nie mogą być zajęte na zaspokojenie jakichkolwiek bądź pretensji prywatnych lub publicznych, przypadających od poszkodowanego, nie wyłączając hipotecznych.

Art. 12.

Wysokość bezzwrotnej zapomogi określi komisja, składająca się:

a) z naczelnika politycznej władzy powiatowej lub jego zastępcy, jako przewodniczącego,

b) z przedstawiciela Ministerstwa, w którego zakres wchodzi odbudowa,

c) z przedstawiciela Ministerstwa Skarbu,

d) z dwóch przedstawicieli sejmiku powiatowego lub rady powiatowej,

e) z przedstawiciela Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

W miastach: Warszawie, Łodzi, Lwowie, Krakowie i Lublinie wchodzi w skład komisji zamiast osób, wymienionych w punkcie a i d., prezydent miasta lub jego zastępca i dwóch przedstawicieli rady miejskiej.

Prowadzącym odbudowę zniszczonych gospodarstw może być przyznana zaliczka przed dokonaniem oszacowania szkód, na podstawie zgłoszonej deklaracji strat w Komisji szacunkowej.

Art. 13.

Celem realizacji pożyczek na odbudowę, Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Głównym Urzędem Likwidacyjnym utworzy specjalny Zakład Kredytowy, którego zakres działalności określi statut, zatwierdzony w drodze ustawodawczej.

Statut ten zawierać będzie postanowienia szczególne co do wysokości, sposobu udzielania i warunków zabezpieczenia pożyczek na odbudowę.

Art. 14.

Użycie zapomogi lub pożyczki na cel inny, niezgodny z jej przeznaczeniem, jak również niewykonanie odbudowy w określonym terminie bez dostatecznych powodów zwłoki pociąga za sobą obowiązek natychmiastowego zwrotu tak zapomogi, jak i pożyczki, oraz karane będzie w drodze zwykłego orzecznictwa sądowego aresztem do 1-go roku oraz grzywną do dwustu tysięcy marek.

Art. 15.

Podania i pisma, wnoszone w sprawie pomocy państwowej na odbudowę, wolne są od stempla i opłat skarbowych.

Art. 16.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia w Dzienniku Praw Państwa.

Art. 17.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministerstwu: Skarbu, Robót Publicznych, Rolnictwa i Dóbr Państwowych, Przemysłu i Handlu i Spraw Wewnętrznych, w porozumieniu z Głównym Urzędem Likwidacyjnym.

Marszałek Sejmu:

(—) *Trąpczyński.*

Prezydent Ministrów:

w.z.

(—) *S. Wojciechowski.*

Minister Skarbu:

(—) *Karpiński.*

Minister Robót Publicznych:

(—) *Pruchnik.*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

(—) *Janicki.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *Hacia.*

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) *S. Wojciechowski.*

(Dz. Praw. P. P. z d. 5 sierpnia 1919 r. Nr. 63, poz. 368).

Przepisy o instytucjach bankowych.

315.

W Y K A Z

nowopowstałych stowarzyszeń pożyczkowych, których statuty zostały zatwierdzone przez Ministra Skarbu na podstawie statutu wzorowego z r. 1917.

Nazwa i siedziba stowarzyszenia	Data zatwierdzenia statutu	Wysokość udziału	Wysokość odpowiedzialności członków
Stowarzyszenie pożyczkowe „Jedność“ w Jędrzejowie	27/V 1919 r.	rb. 15.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Zawichoście, pow. Sandomierski	27/V 1919 r.	kor. 100.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Winnicy, pow. Pułtusi	6/V 1919 r.	mk. 10.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Pniewniku, pow. Radzyński	11/VI 1919 r.	mk. 20.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Suszerzu, pow. Gostyński	11/VI 1919 r.	mk. 10.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Hołowienkach, pow. Sokołowski	12/VI 1919 r.	mk. 25.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Serokomli, pow. Łukowski	12/VI 1919 r.	mk. 10.—	nieograniczona
Stow. pożyczk.-oszczęd. w Giecznie, pow. Łęczycki	12/VI 1919 r.	mk. 50.—	nieograniczona
Stow. pożyczk.-oszczęd. „Przyszłość“ w Sokołowie	12/VI 1919 r.	mk. 25.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. „Obrona“ w Pławnie, pow. Radomski	24/VI 1919 r.	rb. 15.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Bałdzychowie, pow. Łęczycki	9/VII 1919 r.	mk. 50.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Tucznej, pow. Bialski	9/VII 1919 r.	mk. 25.—	nieograniczona
Stow. pożyczk. w Sośniczanach, pow. Sandomierski	9/VII 1919 r.	kor. 30.—	nieograniczona
Rolnicze Stow. pożyczk. w Dąbrówce, pow. Radzyński	30/VII 1919 r.	mk. 20.—	nieograniczona

Warszawa, dnia 6 sierpnia 1919 r.

Przepisy o służbie państwowej.

316.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu w przedmiocie wykonania ustawy z dnia 28 lipca 1919 o przyznaniu funkcjonarjuszom państwowym, nauczycielom publicznych szkół powszechnych i profesorom zakładów teologicznych nadzwyczajnego dodatku drożyznianego.

Na zasadzie art. 9 ustawy z dnia 28 lipca 1919 r. o przyznaniu funkcjonarjuszom państwowym, nauczycielom publicznych szkół powszechnych i profesorom zakładów teologicznych nadzwyczajnego dodatku drożyznianego zarządza się, co następuje:

Art. 1.

Osoby uprawnione w myśl powołanej ustawy do poboru nadzwyczajnego dodatku drożyznianego mają wypełnić deklarację według załączonego wzoru i przedstawić je powołanej do asygnowania poborów władzy przełożonej.

Art. 2.

Powołana w art. 1 niniejszego rozporządzenia władza przełożona wyznacza na podstawie przedstawionych jej deklaracji wysokość dodatku dla każdego podległego jej funkcjonarjusza i zarządza wypłatę tego dodatku w sposób przepisany dla wypłaty poborów służbowych.

Art. 3.

Nadzwyczajny dodatek drożyzniany nie przysługuje:

a) osobom wymienionym w art. 5 ustawy z zastrzeżeniem, że przez osoby pełniące funkcje na podstawie umów rozumieć należy tylko takie osoby, z którymi zawartą została formalna pisemna dwustronna umowa o najem usług,

b) gońcom, bez względu na to, czy są żonaci, czy nie, tudzież starszym gońcom, jeśli nie są żonaci, lub są bezdzietnymi wdowcami.

Art. 4

Przy obliczaniu wysokości dodatku uwzględniać należy tylko dzieci pozostające na utrzymaniu osoby uprawnionej do pobierania dodatku.

Dzieci, pozostające na służbie państwowej, choćby nieletnich, nie uwzględnia się przy obliczaniu wysokości dodatku.

Art. 5.

Funkcjonarjuszy, żyjących w separacji z żoną, uważa się pod względem wymiaru dodatku za żonaty, jeśli są prawnie obowiązani do utrzymania żony, w przeciwnym razie traktuje się ich na równi z wdowcami.

Art. 6.

Kobiety zamężne, zajmujące stanowisko uprawniające do poboru dodatku, żyjące we wspólności małżeńskiej lub separowane, traktuje się pod względem obliczania wysokości dodatku narówni z funkcjonarjuszami stanu wolnego.

Wdowy zajmujące powołane wyżej stanowiska traktuje się pod względem wymiaru dodatku na równi z wdowcami.

Art. 7.

Wdowcom, nie zaliczonym do żadnej kategorii płac, względnie rangi, przysługuje dodatek drożyz-

zniany w kwotach oznaczonych w art. 2 lit. d), zaś łącznie od tego, czy są bezdzietni, czy posiadają do 3 lub więcej, jak 3 dzieci.

Art. 8.

W wypadkach art. 2 lit. a), b), c) ustawy rozstrzyga o wysokości dodatku prócz składu rodziny ta wysokość płacy zasadniczej, z ewentualnymi dodatkami za lata służby, jaką funkcjonariusz był uprawniony pobrać w pierwszym dniu tego miesiąca, za który wyznacza się dodatek.

Zasze późniejsze zmiany oceniać należy wedle art. 12 niniejszego rozporządzenia.

Art. 9.

Przy oznaczaniu przynależności do pewnej rangi, względnie kategorii plac (art. 4 ustawy) należy płacę zasadniczą, obliczoną przez potrącenie dotychczasowych dodatków drożyznianych (w szczególności także dodatku ekonomiczno-wojennego), powiększoną o ewentualne dodatki za lata służby — porównać z placami zasadniczymi, oznaczonymi w tabeli dołączonej do tymczasowych przepisów służbowych (Dz. Pr. Nr. 6 z 20 czerwca 1918, poz. 13) i wyznaczyć funkcjonariuszowi dodatek tej kategorii, której odpowiada wysokość jego zasadniczej płacy z dodatkami za lata służby.

Art. 10.

W wypadkach, w których sama płaca zasadnicza funkcjonariusza lub łącznie z dodatkami za lata służby nie odpowiada żadnej oznaczonej tabeli płacy zasadniczej, lecz leży w granicach dwu bezpośrednio po sobie następujących plac — należy zaliczyć funkcjonariusza pod względem wysokości dodatku do bezpośrednio niższej kategorii płacy.

Art. 11.

Przewidziane w art. 6 ustawy wypadki, wykluczające możliwość pobierania dodatku przez każdego z członków wspólnego gospodarstwa domowego, zachodzą tylko wtedy, gdy albo obaj małżonkowie, albo ojciec, względnie matka, względnie oboje rodzice i jedno lub więcej dzieci są równocześnie funkcjonariuszami państwowymi, a równionymi do poboru dodatku i mają jedno wspólne gospodarstwo domowe.

Przepis art. 6 ustawy nie stosuje się zatem do wypadków, gdy tylko rodzeństwo lub dalsi krewni są funkcjonariuszami państwowymi i prowadzą jedno wspólne gospodarstwo domowe.

Art. 12.

Zasze po przyznaniu dodatku zmiany warunków, uzasadniające wyższy wymiar dodatku, uwzględnia się — o ile zmiany te nie nastąpiły z urzędu (posunięcie do wyższej kategorii płacy, względnie rangi, przyznanie wyższego dodatku za lata służby) — z pierwszym dniem miesiąca, następującego po zawiadomieniu o zaszłej zmianie przez funkcjonariusza swej bezpośrednio przełożonej władzy.

Określone w powyższym ustępie zmiany, uzasadniające niższy wymiar dodatku, uwzględnia się o ile zmiany te nie nastąpiły z urzędu — z pierwszym dniem miesiąca, następującego po zaszłej zmianie.

Zasze z urzędu zmiany warunków, uzasadniające niższy lub wyższy od przyznanego wymiar dodatku, uwzględnia się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po zaszłej zmianie.

Art. 13.

O zmianach warunków, wpływających na niższy od przyznanego wymiar dodatku, winien funkcjonariusz, pobierający wyższy dodatek, zawiadomić swą bezpośrednio przełożoną władzę do dnia 14-tu po zaszłej zmianie.

Art. 14.

Świadomie nieprawdziwe lub fałszywe zeznania, złożone w deklaracji, jak również zaniechanie zawiadomienia właściwej władzy w przepisany terminie o zmianach, wpływających na niższy wymiar dodatku, pociąga za sobą kary dyscyplinarne niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności wedle obowiązujących ustaw karnych.

Minister Skarbu:

(-) *Biliński.*

Warszawa, dnia 13 sierpnia 1919 r.

Wzór do art. 1 rozporządzenia wykonawczego:

DEKLARACJA

złożona przez (imię i nazwisko) . . . . .
(charakter służbowy) . . . . .
(urząd) . . . . .
(miejscowość) . . . . .
celem wymiaru nadzwyczajnego dodatku drożyznianego, przyznanego ustawą z dnia 28 lipca 1919 r.

1. Do jakiej kategorii plac, wzgl. rangi, zaliczony (a)?
2. Ile wynosi zasadnicza płaca roczna, dodatki za wysługę lat, a ile dotychczasowe dodatki drożyzniane?
3. Stan rodzinny (wolny, żonaty, wdowiec bezdzietny, zamężna, wdowa bezdzietna):
4. Czy żyje z żoną w separacji i czy obowiązany do utrzymania żony?
5. Ile ma dzieci?
6. Ile dzieci pozostaje na utrzymaniu składającego deklarację?
7. Czy żona, mąż, ojciec, matka, dzieci są funkcjonariuszami państwowymi? (w razie twierdzącym podać imię i nazwisko, urząd, miejsce służbowe, charakter służbowy, dokładny adres mieszkania, i daty, objęte pytaniem pod 2).
8. Czy osoby, wymienione pod 7), prowadzą wspólne gospodarstwo domowe ze składającym deklarację?
9. . . . .

Prawdziwość zawartych w niniejszej deklaracji zeznań poświadczam własnoręcznym podpisem.

. . . . . dnia . . . . . 1919 r.

Powyzszą deklarację sprawdziłem

. . . . . dnia . . . . . 1919 r.

(Podpis bezpośredniego przełożonego).

BILANS

Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej

dnia 31-go lipca 1919 r.

Aktywa.		Pasywa.	
Złoto i srebro dla B. Polsk.		Banknoty w obiegu	2.087.921.242.—
a) złoto	5.700.325.05	Rachunki bieżące:	
b) srebro	20.112.224.97	a) Skarbu Państwa	96.827.037.38
Bilon żelazny	4.584.558.88	b) inne rach. bieżące	848.750.053.84
Pieniądże obce:		Banki	590.790.78
a) marki niem., korony, ruble	104.464.307.53	Fundusze czerwone	17.772.000.15
b) pieniądze zagr. (koalic. i neutral.)	17.935.831.22	Inne pasywa	94.877.309.76
Banki:			
a) banki niemieckie	727.592.414.98		
b) inne banki zagraniczne	13.292.651.86		
Niemiecka Komisja Odszkodowań i inne rachunki w likwidacji	25.909.386.10		
Weksle zdyskontowane	1.125.650.—		
Pożyczki:			
a) Skarbowi Państwa	1.925.002.105.79		
b) miastom	150.319.304.58		
c) osobom i firmom prywatnym	43.635.493.11		
Inne aktywa	107.064.179.84		
	<u>3.146.738.433.91</u>		<u>3.146.738.433.91</u>

Na poczet pożyczek, przejętych 11 listopada 1918 r., wpłynęło do dnia 31-go lipca 1919 r. . . . . Mk. 57.465.493.60

Ilość rachunków przekazowanych 1238

W depozycie Skarbu Państwa . . . . . Rb. 195.813.308.36

Obroty Izby Rozrachunkowej od 1/III 1919 (t. j. od dnia rozpoczęcia czynności Izby) do 31/VII 1919 r. . . . . Mk. 417.632.928.27

Dyrektor: **Józef Zarzycki.**

Główny księgowy: **Michał Gawroński.**

Sprawozdanie za 1918 rok Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego w Szczekocinach.

	Pozostałość w d. 1 stycz 1918 r.		Przychód				Rozchód				Pozostałość w końcu miesiąca grudnia			
	R	U	B	L	E	I	K	O	P	I	E	J	K	I
STAN BIERNY														
Kapitał zakładowy	a) udziałowy	7812	13	15	—	364	49	—	—	186	17	7990	45	—
	b) własny	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	o) wypożycz. w Banku Państwowym	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ w Zarząd. drobn. kred.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ z fun. Rz. Kas. Osz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ od Ziemstwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ od rozmaitych	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kapitał zapasowy	379	32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	379	32	—
Kapitały specjalne	289	22	14	45	14	45	—	—	—	—	—	303	67	—
Wkłady	55620	01	—	—	1235	46	100	—	5549	85	51305	62	—	—
Długi	Bankowi Państwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	„ Ziemstwa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Rozmaitym	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Operacje pośrednictwa	(a) zaliczenia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
(b) otrzymane ze sprz.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sumy przechodnie	9848	39	2049	68	2049	68	1258	72	4991	08	6906	99	—	—
Zyski i procenty	a) %% od pożycz. i kary	—	—	463	72	6415	98	—	—	—	—	—	—	—
	b) z pośrednictwa	—	—	—	—	—	—	6554	11	6554	11	—	—	—
	c) od lokat i papierów procentowych	—	—	—	—	99	86	—	—	—	—	—	—	—
	d) rozmaite	—	—	2	80	38	27	—	—	—	—	—	—	—
Razem	73949	07	2545	65	10218	19	7219	83	17281	21	66886	05	—	—
STAN CZYNNY.														
Lok. w Inst.	rządowych	—	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	92
	prywatnych	2356	50	—	—	—	—	—	—	—	—	2000	—	—
	drobn. kred. i Związku ziemskich	—	—	—	—	432	08	—	75	58	—	—	—	—
Papiery procentowe	1552	78	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1552	78	—
Pożyczki	57934	43	722	—	21628	50	3350	—	16070	—	52375	93	—	—
Towary nabyte	3000	—	—	—	3000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Majątek	461	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	461	97	—
Na administrację	—	—	—	—	—	—	100	—	1207	—	—	—	—	—
a) pożyczek	—	—	—	—	—	—	—	—	29	77	—	—	—	—
b) papierów procentowych	8544	51	6554	11	6554	11	—	—	—	—	—	5631	28	—
c) wkładów i długów	—	—	—	—	—	—	2067	79	2106	33	—	—	—	—
d) oper. pośrednictwa	—	—	—	—	—	—	120	—	297	78	—	—	—	—
e) rozmaite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	73851	11	7276	11	31614	69	5637	79	19786	46	62022	88	—	—
W gotówce	97	96	9821	76	41832	88	13556	62	37067	67	4863	17	—	—
Bilans	73949	07	—	—	—	—	—	—	—	—	66886	05	—	—

STAN RACHUNKÓW TOW. AKC. „WARSZAWSKI LOMBARD PRYWATNY“ 31 lipca 1919 r.

STAN CZYNNY.			STAN BIERNY.		
	Marki	fen.		Marki	fen.
Kasa i instytucje kredyt.	89711	03	Kapitał zakładowy	1080000	—
Zaliczenia	1295708	30	„ zapasowy	82000	—
Papiery publiczne	—	—	Fundusz rezerwowy	15000	—
R. 15000 5% Asygn. Skarb. Polsk.	97746	44	Kasa Przezorności i Pomocy	40099	46
Wniosek członk. W. T. W. K.	6480	—	Różni wierzyciele	145122	79
Procent od pożyczek	5720	83	Zobowiązania wekslowe	144072	—
Koszty licytacyjne	1603	16	Dywidenda nie podniesiona.	39727	30
Różni dłużnicy	43894	68	Dochody	131227	88
Ruchomości	6	48			
Wydatki bieżące	134759	01			
Sumy przechodnie	1620	—			
	1677249	93		1677249	93

**Stan rachunków Banku Zachodniego
w Warszawie, ul. Fredry (Kotzebue) 6**

na dzień 1 lipca 1919 r.

Stan czynny.		Ruble i kop
Kasa:		
a. gotowizna, banknoty i kupony	2,009,740.11	
b. sumy do dyspozycji Banku	2,678,429.44	
Rachunek przekazowy w Banku Państwa	26,607.94	
Skup weksli, opatrzonych najmniej 2-ma podpisami	4,645,956.89	
Papiery procentowe państwowe kapitału zapasowego	424,696.36	
Papiery procentowe funduszu uczestników Kasy Przeworności	134,053.50	
Papiery procentowe własne:		
a. asygnaty Państwa Polskiego	1,900,000.—	
b. różne papiery publiczne	4,093,568.67	
Pożyczki na zastaw papierów publicznych:		
a. z terminem stałym	332,026.10	
b. bezterminowe	3,619,141.81	
Korespondenci Loro	10,839,475.48	
Korespondenci Nostro	2,189,517.02	
Weksle i frachty przyjęte do inkasa	971,729.49	
Wydatki bieżące	244,657.91	
Wydatki zwrotne	650.07	
Procenty i prowizje wypłacone	78,234.14	
Rachunki z oddziałami	1,177,734.42	
Rachunki przejściowe	728,651.93	
Razem	36,094,871.28	
Stan bierny.		
Kapitał zakładowy	7,500,000.—	
Kapitał zapasowy	424,682.60	
Specjalny fundusz rezerwy	566,057.58	
Wkłady i rachunki przekazowe	10,517,933.42	
Korespondenci Loro	4,487,181.29	
Korespondenci Nostro	3,085,610.59	
Weksle i frachty do zainkasowania	1,470,455.10	
Weksle i specjalne r-ki w Warsz. Kant. Banku Państwa	5,539,159.77	
Procenty i prowizje pobrane	421,855.43	
Rachunki z oddziałami	956,200.39	
Fundusz dobroczynny im. Banku Zachodniego	6,151.38	
Fundusze żelazne im. ś. p. Stanisława Rotwanda:		
a. fundusz żelazny stypendjalny	23,625.95	
b. fundusz Kasy Wdów i Sierot po Prac. B-ku Zachodn.	11,443.91	
Rachunki przejściowe	1,084,513.87	
Razem	36,094,871.28	

B I L A N S

Pruszkowsko-Zbikowskiego T-wa Pożyczk.-Oszczędn.

za 1915—16—17 i 18 r.

Kasa 1112 rb. 24 k., pożyczki 38544.34 kop., ruchomości 450.— kop., papiery % rb. 500.—, straty 19633.24 kop. Razem 60239.82.

Udziały rb. 16205.—, Wkłady 36066 rb. 68 kop., % do wypłaty 2073.08 kop., Korespon. 5734 rb. 89 k., Sumy przechodnie 160 rb. 17 kop. Razem 60239.82.

ZYSKI I STRATY:

Straty z lat poprzed. 2760 rb. 52 k. Pensja buchaltera, kasjera i woźnego 5645.—. Komorne rb. 775.—. Ögłoszenia i rozjazdy rb. 582.44. %% od wkładów rb. 9919.59. Spisana pożyczka 6715.35. Amortyzacja ruchomości 234.97. Razem 26632.87.
% pobrane 6999.63 kop. Straty 19633.24 kop. Razem 26632.87.

Bilans Wawrzeńczyckiej Gminnej Kasy Pożyczkowo-Oszczędnościowej za 1918 rok przedstawia się w następujących cyfrach:

Obrót kasy na dzień 1 stycznia 1918 roku.

P R Z Y C H Ó D.

Kapitału zakładowego	5587 rb. 70 k.
" zysków	1279 " 1 "
Wkłady bezprocentowe	1736 " 90 "
" procentowe	11795 " 82 "
Procenty nie wypłacone od wkładów.	1784 " 8 "
Rayem	22183 rb. 51 k.

R O Z C H Ó D.

Wydano pożyczek	21331 rb. — k.
Gotówki	852 " 51 "
Razem	22183 rb. 51 k.

Dochód Kasy za rok 1918 stanowi:

Procenty od pożyczek	1198 rb. 55 k.
Procenty nie wypłacone od wkładów na 1 I.—1918 r.	1784 " 8 "
Razem	2982 rb. 68 k.

Rozchód Kasy za rok 1918 stanowi:

Wypłacono % od wkładów.	876 rb. 91 k.
Na kancelaryjne i t. p. wydatki	179 " 20 "
Procenty nie wypłacone na 1 styc. 1919 r.	1424 " 90 "
Czysty zysk Kasy za rok 1918 stanowi kwotę rubli 501 kop. 62.	

Obrót Kasy na dzień 1 stycznia 1919 r. stanowi:

P R Z Y C H Ó D.

Kapitału zakładowego.	5922 rb. 12 k.
" zysków.	1287 " 80 "
Wkładu bezprocentowego	1736 " 90 "
Wkłady do przechowania	3664 " 90 "
" procentowe	6722 " 79 "
% niewypłacone do 1 sierpnia 1919 r.	1424 " 90 "
Razem	20758 " 51 "

R O Z C H Ó D.

Wydano pożyczek	15001 rb. — k.
Gotówki	5757 " 51 "
Razem	20758 " 51 "

Bilans na dzień 1 stycznia 1919 r. Stowarzyszenia Spożywczego

„SKLEP UDZIAŁOWY STOW. SŁUŻĄCYCH“.

Stan czynny:

Gotowizna w kasie	Mk. 4475,68
Ruchomości	" 938,92
Remanent towarów	" 9760,—
Bank Spółdzielczy	" 510,50
Różni	" 97,12
Razem	Mk. 15782,22

Stan bierny:

Udziały	Mk. 4744,78
Kapitał zapasowy	" 1461,33
Kapitał rezerwy	" 4248,13
Czysty zysk	" 5327,98
Razem	Mk. 15782,22

Podział czystego zysku z r. 1918.

Z osiągniętego w okresie sprawozdawczym czystego zysku Zebranie Ogólne postanowiło wydzielić:

na kapitał zapasowy 10%	Mk. 532,80
" udziały w stosunku 5%, co wynosi	" 236,94
" dywidendę od zakupów w stosunku 4%	" 893,24
" kapitał rezerwy	" 2000,—
" szkole przy Stow. Służących	" 265,—
" gratyfikację dla pracowników	" 400,—
" pomoc dla żołnierzy, obrońców Lwowa	" 1000,—
Razem	Mk. 5327,98

ZARZĄD

Towarzystwa Akcyjnego Cukrowni i Rafinerji

„GOSŁAŃCIE”

ma zaszczyt podać do wiadomości p. p. akcjonariuszów, że w dniu 16 września r. b. (wtorek), o godzinie 4-ej po południu, w lokalu Zarządu w Warszawie przy ul. Zgoda Nr. 15 odbędzie się VII ogólne zwyczajne zebranie akcjonariuszy.

Porządek dzienny obejmuje:

1. Zatwierdzenie sprawozdania za rok 1918/19, pokwitowanie Zarządu, oraz podział zysków.
2. Zatwierdzenie budżetu i wydatków na rok 1919/20.
3. Wybór na miejsce ustępujących dwóch członków Zarządu i jednego zastępcę — i wybór pięciu członków Komisji Rewizyjnej.
4. Wnioski Zarządu i akcjonariuszów.

P. p. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w zebraniu, stosownie do § 52 ustawy, winni złożyć swe akcje w czasie nie późniejszym nad 7 dni przed ogólnym zebraniem w biurze fabryki lub Zarządu w Warszawie. Zamiast akcji mogą być przedstawione świadectwa lub kwity na akcje, złożone do depozytu lub zastawione w instytucjach kredytowych krajowych, istniejących na mocy zatwierdzonych statutów.

Bilans Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego „NASZA KASA” w Otwocku za 1918 rok.

Stan czynny.	
Gotówki w kasie	M. 18899,53
Wpłacono wkładów i %	2232,25
Splata długów	3809,70
Udzielono pożyczek	9488,55
Wydatki na administrację i książeczki	538,52
	<u>Mk. 16082,20</u>
Stan bierny.	
Udziały	Mk. 1270,—
Wkłady	3741,40
Zaciągnięte długi	8276,—
Pobrano wpisowe i % od pożyczek	569,80
Splacone pożyczki	2225,—
	<u>Mk. 16082,20</u>

SPÓŁKA AKCYJNA

„TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ PIAST”

w m. st. Warszawie.

(Kapitał zakładowy Spółki Marek 10.000.000.—).

Założyciele Spółki, na podstawie §§ 13 i 49 statutu Spółki, w dniu 21 marca 1919 r. zatwierdzonego, mają zaszczyt zawiadomić pp. subskrybentów na akcje, że pierwsze walne zgromadzenie akcjonariuszów Spółki odbędzie się dnia 5 września 1919 r., o godz. 4-ej po południu, w lokalu Spółki, przy ul. Marszałkowskiej Nr. 124 i że zgromadzenie to będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych pp. subskrybentów (§ 13).

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie zgromadzenia i wybór przewodniczącego.
- 2) Sprawozdanie założycieli Spółki i zatwierdzenie skutecznych wydatków.
- 3) Ustanowienie liczby i wybór członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.
- 4) Wybór Dyrektora Zarządzającego.
- 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu na czas do 31 grudnia 1919 r.
- 6) Zatwierdzenie wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu, Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej i Dyrektora Zarządzającego.
- 7) Oznaczenie banków dla wpłat (§ 20).
- 8) Wnioski pp. akcjonariuszów.

BILANS

Kłobuckiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego

w dniu 31 grudnia 1918 r.

Stan czynny: Gotówka w kasie M. 18899,53. Lokaty M. 177331,81. Pożyczki M. 284305,05. Różne należności M. 74,58. Nieruchomości M. 32772,33. Ruchomości M. 100.— Razem M. 513483,30.

Stan bierny: Kapitał udziałowy M. 47434,22. Kapitały: zapasowy i specjalny M. 11099,49. Wkłady M. 420811,77. Długi M. 9439,— Sumy przechodnie M. 13223,06. Procenty, pobrane na rok 1919, M. 4140,94. Zysk za r. 1918 M. 7334,82. — Razem M. 513483,30.